

Ryszard Sajkowski

Wybrane problemy oskarżenia Gajusza Syliusza i jego małżonki Sozji

Studia Prawnoustrojowe nr 7, 107-113

2007

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Ryszard Sajkowski
Olsztyn

Wybrane problemy oskarżenia Gajusza Syliusza i jego małżonki Sozji

Podobnie jak w przypadku innych procesów za rządów Tyberiusza, naszym najlepszym informatorem odnośnie obwinienia Gajusza Syliusza (C. Silius A. Caecina Largus) i jego żony Galli Sozji (Galla Sosia) jest Tacyt¹. Do krótkiej wzmianki o wydarzeniach ogranicza się także Wellejusz Paterkulus². Oskarżenie było nieprzypadkowe. Syliusz był jednym z najbardziej wyróżniających się podkomendnych Germanikusa. Konsul roku 13 n.e. w latach 14–21 sprawował namiestnictwo wojskowego okręgu Germanii Superior. Warto zaznaczyć, że w okresie buntu legionistów po śmierci Augusta jego żołnierze zachowali spokój, co potwierdza, iż potrafił utrzymać dyscyplinę. Podczas licznych kampanii, w których uczestniczył, dały się zauważyć jego umiejętności dowódcze. Wyróżnił się m.in. w okresie powstania Sakrowira w Galii w 21 r., za co otrzymał odznaki triumfalne³. Ten wzrost pozycji Syliusza nie mógł być jednak trwały, zwłaszcza jeśli się weźmie pod uwagę, że w drugiej połowie rządów Tyberiusza nie było zapotrzebowania na dobrych dowódców wojskowych, a jego poparcie w senacie było raczej słabe. Co ważniejsze jednak, wytworzyła się dosyć niejasna sytuacja polityczna. Po śmierci Germanikusa oraz Druzusa Młodszego nastąpił ustawiczny wzrost wpływów na cesarza prefekta pretorianów Lucjusza Eliusza Sejanusa, a jednocześnie część senatorów w obliczu postępującej

¹ Tac., *Ann.* IV 18–20; D.C.A. Shotter, *Tacitus Annals IV*, Warminster 1989, s. 149–152; R.H. Martin, A.J. Woodman, *Tacitus Annals Book IV*, Cambridge 1989, s. 145–150; P. Sinclair, *Tacitus the Sententious Historian. A Sociology of Rhetoric in Annales 1–6*, University Park PA 1995, s. 177–181.

² Vell. Pat. II 130.3; A.J. Woodman, *Velleius Paterculus: The Tiberian Narrative (2.94–131)*, Cambridge Classical Texts and Commentaries 19, Cambridge 1977, s. 273.

³ Tac., *Ann.* I 72, IV 18; R.S. Rogers, *The Conspiracy of Agrippina*, Transactions and Proceedings of the American Philological Association 62, 1931, s. 143 n.; C.E. Smith, *Tiberius and the Roman Empire*, Baton Rouge 1942, s. 198 n.; K. Balbuza, *Triumfator. Triumf i ideologia zwycięstwa w starożytnym Rzymie epoki cesarstwa*, Poznań 2005, s. 61.

starości Tyberiusza zaczęła swoje nadzieje wiązać z synami Germanikusa i Agryppiny Starszej – Neronem i Druzusem, jako potencjalnymi następcami. Tacyt, niejako wprowadzając nas do właściwej relacji procesu Syliusza, wspomina wcześniej o uhonorowaniu u progu 24 r. przez pontyfików, a za ich przykładem także innych kapłanów, synów Germanikusa w taki sam sposób, jak czyniono to w przypadku cesarza. Incydent ten spotkał się z niezadowoleniem Tyberiusza, co z kolei Sejanusowi dało podstawę do podjudzenia princepsa przeciwko Agryppinie. Prefekt miał według Tacyty przekonywać, iż formuje się już stronnictwo Agryppiny i w ten sposób powstaje rozłam w państwie, któremu należy jak najszybciej przeciwdziałać⁴. Utrąceniem ewentualnych przywódców stronnictwa Agryppiny miało właśnie służyć oskarżenie w czerwcu 24 r. Gajusza Syliusza oraz Tycjusza Sabinusa, aczkolwiek do właściwego procesu w tym czasie doszło tylko w przypadku tego pierwszego. Wysunięto również zarzuty pod adresem żony Syliusza – Sozji, która cieszyła się przyjaźnią Agryppiny⁵. Ciężar przygotowania oskarżenia wziął na siebie urzędujący konsul Lucjusz Wiselliusz Warro. Protest Syliusza przeciwko udziałowi magistrata w procesie cesarz odrzucił. Syliusz został obwiniony o to, iż wiedząc o wrogich działaniach Sakrowira, zwlekał z przeciwdziałaniem im, a także o zdrzierstwa na terenie prowincji, w czym miała uczestniczyć jego żona⁶. Były to więc oskarżenia z tytułu *maiestas* i *repetundae*⁷. Tacyt przyznaje, iż obydwójce winni byli zdrzierstw. Istotniejsze było tutaj jednak oskarżenie z tytułu prawa o obra-

⁴ Tac., *Ann.* IV 17; R.S. Rogers, *Studies in the Reign of Tiberius. Some Imperial Virtues of Tiberius and Drusus Julius Caesar*, Baltimore 1943, s. 52; H.Y. McCulloch Jr., *Narrative Cause in the Annals of Tacitus*, Beiträge zur klassischen Philologie 160, Königstein 1984, s. 50; D.C.A. Shotter, *Tiberius Caesar*, London – New York 1992, s. 44 n. Zob. też Cass. Dio LVII 22.4a.

⁵ Odnośnie przyjaźni Sozji z Agryppiną zob. W. Gollub, *Tiberius*, München 1959, s. 246.

⁶ Tac., *Ann.* 18–19; R.S. Rogers, *Conspiracy*, s. 141–166; idem, *Criminal Trials and Criminal Legislation under Tiberius*, American Philological Association 6, Middletown/Connecticut 1935, s. 75–78; E. Kornemann, *Tiberius*, München 1960, s. 163–165; D.C.A. Shotter, *The Trial of Gaius Silius*, Latomus 26, 1967, s. 712–716; W. Seibt, *Die Majestätsprozesse vor dem Senatsgericht unter Tiberius*, Wien 1969, dyss., s. 94–101; C. Zäch, *Die Majestätsprozesse unter Tiberius in der Darstellung des Tacitus*, Winterthur 1972, dyss., s. 29; R.A. Bauman, *Impietas in principem. A study of treason against the Roman emperor with special reference to the first century A.D.*, Münchener Beiträge zur Papyrusforschung und antiken Rechtsgeschichte 67, München 1974, s. 116–119; E. Flaig, *Loyalität ist keine Gefälligkeit. Zum Majestätsprozeß gegen C. Silius 24 n. Chr.*, Klio 75, 1993, s. 289–305; *Können wir den Majestätsprozeß gegen C. Silius (24 n. Chr.) verstehen? oder Wir verstehen nur, was erklärt ist, [w:] Zwischen Erklären und Verstehen? Beiträge zu den erkenntnistheoretischen Grundlagen archäologischer Interpretation*, hrsg. von Marlies Heinz, Manfred K. H. Eggert, Ulrich Veit, *Tübinger Archäologische Taschenbücher* 2, Münster 2003, s. 23–52; S.H. Rutledge, *Imperial inquisitions: prosecutors and informants from Tiberius to Domitian*, London – New York 2001, s. 141 n.

⁷ Por. B.M. Levick, *Tiberius the politician*, London 1976, s. 286 n. Inaczej kwestię oskarżenia widział F.B. Marsh, *Tacitus and Aristocratic Tradition*, Classical Philology 21, 1926, s. 307.

zie majestatu. Jakikolwiek wątpliwości co do skorzystania z niego w tym przypadku muszą być odrzucone. Prawo o obrazie majestatu zostało zastosowane tutaj samodzielnie albo też w połączeniu z *perduellio*. Poczynając od rządów Augusta, niewłaściwe dowodzenie wojskami, zdzierstwa na terenie prowincji, wszelkie działania mogące wywołać niepokój w państwie podciągano pod *crimen laesae maiestatis*. Najlepszym przykładem tej praktyki jest mający miejsce dwa lata wcześniej proces Gajusza Juniusza Sylana, gdzie zdzierstwa, zwłaszcza te, w których uciekano się do przemocy, potraktowane zostały jako obraza majestatu cesarza⁸. Sylusz świadom był tej prawidłowości jak też niechęci względem siebie Tyberiusza. Dlatego jeszcze przed zakończeniem procesu zdecydował się na popełnienie samobójstwa. Ta dobrowolna śmierć nie zakończyła jednak postępowania sądowego senatu. Postanowiono, że znaczna część majątku Sylusza będąca darowizną Augusta powróci do skarbu cesarskiego. Azyniusz Gallus zgłosił wniosek o wygnaniu Sozji oraz konfiskacie połowy jej majątku, przy czym druga część miałaby być zachowana dla dzieci. Sozja faktycznie została wygnana, lecz w kwestii jej majątku senat przyjął raczej zdanie Maniusza Lepidusa, aby wedle wymogów prawa 1/4 majątku przeznaczyć oskarżycielom, resztę zaś pozostawić dzieciom. Zastosowano więc w jej przypadku karę przewidzianą przez *lex Julia maiestatis*⁹.

W tym miejscu trzeba się zastanowić, co było faktycznym powodem wysunięcia oskarżenia pod adresem Sylusza oraz jego małżonki Sozji. Jak wspomniano wyżej, Tacyt łączy tę sprawę z obawą Tyberiusza i Sejanusa przed partią Agryppiny. I faktycznie późniejsze oskarżenia, przykładowo Klaudii Pulchry w 25 r., wydają się chociaż w części to potwierdzać¹⁰. Rezygnacja przez Tyberiusza z kontroli sytuacji mogła przynieść daleko

⁸ Zob. Tac., *Ann.* III 66–69; A.N. Sherwin-White, *Poena legis repetundarum*, Papers of the British School at Rome 17, 1949, s. 17–23; M.I. Henderson, *The process „de repetundis”*, *Journal of Roman Studies* 41, 1951, s. 87; E. Badian, *Mam. Scaurus cites precedent*, *Classical Review* 8, 1958, s. 216–220; R.A. Bauman, *Impietas in principem*, s. 92–99; R. Sajkowski, *Oskarżenia o obrazę majestatu w procesach de repetundis. Obwinienie Gajusza Juniusza Sylana z roku 22 n.e.*, *Czasopismo Prawno-Historyczne* 51, 1999, s. 347–357, idem, *Divus Augustus Pater. Kult boskiego Augusta za rządów dynastii julijsko-klaudyjskiej*, Olsztyn 2001, s. 115–122.

⁹ Por. J. Lengle, *Römisches Strafrecht bei Cicero und den Historikern*, Leipzig – Berlin 1934, s. 68; C.E. Smith, op. cit., s. 175; J. Bleicken, *Senatsgericht und Kaisergericht. Eine Studie zur Entwicklung des Prozessrechts im frühen Prinzipat*, Abhandlungen der Akademie der Wissenschaft in Göttingen, philologisch-historische Klasse, Dritte Folge, Nr 53, Göttingen 1962, s. 160; A. Bergener, *Die führende Senatorenschicht im frühen Prinzipat (14–68 n. Chr.)*, Habelts Dissertationsdrucke. Reihe Alte Geschichte 4, Bonn 1965, s. 42; D.C.A. Shotter, *Tiberius and Asinius Gallus*, *Historia* 20, 1971, s. 454; A.B. Bosworth, *Tacitus and Asinius Gallus*, *American Journal of Ancient History* 2, 1977, s. 177; A.J. Marshall, *Women on trial before the Roman senate*, *Echos du Monde Classique* (dalej EMC) 34, 1990, s. 343 n.

¹⁰ W kwestii oskarżenia Klaudii Pulchry, zob. Tac., *Ann.* IV 52; Cass. Dio LIX 19.1; R.S. Rogers, *Criminal Trials*, s. 92 n.; W. Seibt, op. cit., s. 129–132; M.H. Dyjakowska, *Kobieta a przestępstwo obrazy majestatu*, [w:] *Contra leges et bonos mores. Przestępstwa obyczajowe w starożytnej Grecji i Rzymie*, red. H. Kowalski, M. Kuryłowicz, Lublin 2005, s. 81.

idące konsekwencje. Cesarz, przedstawiając starszych synów Germanikusa jako swoich ewentualnych następców, nie życzył sobie formowania wokół nich obozu politycznego. Takie przyzwolenie mogło bowiem doprowadzić do sytuacji, w której stronnicy młodzieńców nie będą chcieli dłużej czekać na śmierć starego cesarza¹¹. Wzgląd ten musiał odegrać swoją rolę właśnie w przypadku Syljusza, dowódcy operującego na terenie Galii i Germanii, czyli na obszarach w sposób szczególny związanych z tradycją Germanikusa¹². Tacyt podkreśla jednak też inny aspekt niechęci Tyberiusza do Syljusza. Mianowicie ten ostatni miał wielokrotnie podnosić, że to dzięki utrzymaniu przez niego w podlegających mu oddziałach spokoju w kryzysowym momencie po śmierci Augusta, Tyberiusz mógł przejąć władzę. Niewykluczone, że plotki na ten temat musiały dotrzeć do drażliwego cesarza i spowodować wniesienie oskarżenia¹³. Nie wydaje się bowiem, aby w całej tej sprawie większą rolę odgrywała kwestia zdzierstw, tym bardziej iż nie słyszymy o oskarżycielach z prowincji. Tyberiusz rzeczywiście przykładał wielką wagę do właściwego zarządu prowincjami, nie należy sobie jednak wyobrażać, że faktycznie wnikał w najdrobniejsze szczegóły ich funkcjonowania. Kontrola ta zresztą wraz z upływem czasu malała. Zdzierstwa, o które został oskarżony Syljusz, miały zresztą miejsce w warunkach szczególnych, tj. podczas działań wojennych.

Czynnikiem, który mógł natomiast powiększyć niechęć cesarza do oskarżonej pary, były „kobiece przyjaźnie”. Tyberiusz żywił generalnie wyrażną antypatię do prawie wszystkich kobiet. Owa niechęć wzrastała szczególnie do tych niewiast, które przejawiały aktywność publiczną. Na czoło wysuwają się w tym przypadku dwie kobiety, jego własna matka Liwia – Julia Augusta oraz Agryppina Starsza. O ile tę pierwszą musiał ścierpieć (choć w późniejszym czasie jej dominacja w Rzymie miała być jedną z przyczyn osiedlenia się cesarza na Capri)¹⁴, o tyle w przypadku drugiej nie istniały poważniejsze powody, które w oczach Tyberiusza przemawiałyby za pozostawieniem jej pełnej swobody działań politycznych. Sytuacja stopniowo się komplikowała z uwagi na chęć wykorzystania osoby Agryppiny przez różne, nie zawsze uchwytnie dla nas jednostki i faksje. Wydaje się przy tym, że pomimo imputowanej przez źródła antyczne czy może

¹¹ Por. P. Sinclair, op. cit., s. 178.

¹² Zob. C.E. Smith, op. cit., s. 126; R.A. Baumann, *Impietas*, s. 116; A.A. Barrett, *Agrippina: Sex, Power, and Politics in the Early Empire*, London 1996, s. 34.

¹³ Por. M.B. Roller, *Constructing Autocracy: Aristocrats and Emperors in Julio-Claudian Rome*, Princeton 2001, s. 198.

¹⁴ Zob. Suet., *Tib.* 50–51; C. Hatzl, *Die politische Rolle der Frauen um Tiberius*, Innsbruck 1976, dyss., s. 1–62; M. Baar, *Das Bild des Kaisers Tiberius bei Tacitus, Sueton und Cassius Dio*, Beiträge zur Altertumskunde 7, Stuttgart 1990, s. 111–115; R.A. Bauman, *Women and politics in Ancient Rome*, London – New York 1992, s. 131–138; H. Lindsay, *Suetonius: Tiberius*, London 1995, s. 151–154.

rzeczywistej niechęci Tyberiusza względem „domu Germanikusa”, princeps początkowo przejawiał swoistą cierpliwość wobec energicznej i nieco zbyt popędliwej wnuczki Augusta¹⁵.

Nie wnikając tutaj w rywalizację pomiędzy gałęzią julijską a klaudyj-ską domu cesarskiego¹⁶, należy nieco uwagi poświęcić tzw. partii Agryppiny. Czy faktycznie takie ugrupowanie istniało, jaka była jego spoistość oraz cele? Wydaje się, że grupa ta nie przybrała nigdy poważniejszych rozmia-rów, służyła natomiast jako swoisty straszak przedstawiany przed oczy Tyberiuszowi przez Sejanusa. Agryppina nie była podmiotem ówczesnej gry politycznej, a jej przedmiotem. Najważniejszą rolę odgrywali obok cesarza i jego prefekta najpotężniejsi ówcześni nobile, przy czym układ sił w tej ostatniej grupie nieustannie się zmieniał. Sama Agryppina nie zdawała sobie sprawy z niechętnego do niej stosunku Sejanusa oraz skuteczności jego machinacji. Głównych wrogów upatrywała natomiast w Tyberiuszu i jego matce¹⁷. Stopniowo coraz bardziej izolowana, popadała w coraz więk-szą desperację, która zresztą udzielała się też jej starszym synom. Osta-tecznie wokół Agryppiny pozostała jedynie grupka dostojnych niewiast, i faktycznie to ona tworzyła jej „partię”. Czołowi senatorzy opuścili wdowę po Germanikusie jeszcze na długo przed jej ostatecznym upadkiem¹⁸.

Tacyt, opisując postępowanie sądowe przeciwko Syluszowi, pozwala sobie na zwykłą u niego gorzką ironię, kiedy porównuje swobodę wyrokowa-nia w okresie rządów Cezarów z praktyką okresu wcześniejszego. Kon-sul Lucjusz Warro udaje konsula, tak jak ustrój, w którym ma miejsce postępowanie, nie może być określany Republiką¹⁹. Można karykaturalnie więc przedstawić Warrona, jak w swoim mniemaniu ratuje państwo przed spiskiem Sylusza, tak jak kiedyś Cynceron ratował Republikę, oskarżając i żądając śmierci dla Katyliny. W 63 r. p.n.e. odium za skazanie na śmierć bez wyroku sądowego obywatela rzymskiego wziął na siebie Cynceron, w 24 r. n.e. sytuacja była jednak inna. Wrogi Syluszowi Warron wnosił oskarżenie, ale rzeczywistym kreatorem całej sytuacji był cesarz²⁰. Takie postawienie sprawy przez Tacyta mogło sugerować, iż Sylusz ze swoją małżonką stali się ofiarami tyranii Tyberiusza. Według F. B. Marsha, taką wersję wydarzeń miał zaczerpnąć historyk z tradycji *gens Silii* albo pamięt-ników Agryppiny Młodszej²¹. Z drugiej jednak strony trzeba zaznaczyć, że

¹⁵ Odnośnie relacji Tyberiusza z Agryppiną Starszą, zob. C. Hatzl, op. cit., s. 63–91; M. Baar, op. cit., s. 125–133; R.A. Bauman, *Women*, s. 138–156. Por. J.I. McDougall, *Tacitus and the portrayal of the elder Agrippina*, EMC 30, 1981, s. 104–108.

¹⁶ Zob. B.M. Levick, *Julians and Claudians*, Greece and Rome 22, 1975, s. 29–38.

¹⁷ Zob. D.C.A. Shotton, *Tiberius and Asinius Gallus*, s. 452 n.

¹⁸ Dyskusja odnośnie „partii Agryppiny”, zob. R.S. Rogers, *Conspiracy*, s. 141–166; R.A. Bauman, *Women*, s. 154–156.

¹⁹ Tac., *Ann.* IV 19.2.

²⁰ Zob. R.H. Martin, A.J. Woodman, op. cit., s. 148.

²¹ F.B. Marsh, op. cit., s. 307 n.

właśnie utrzymanie przez cesarza w charakterze oskarżyciela urzędującego konsula mieści się w tradycji republikańskiej i jest charakterystyczne dla szacunku Tyberiusza, jakim darzył on ustalone procedury oraz tradycyjne urzędy republikańskie²².

Przesycony retoryką przekaz Tacyty nie może nam dać odpowiedzi na zasadnicze pytanie, dlaczego Syliusz i jego małżonka zostali skazani? Musimy więc na końcu odwołać się do krótkiego tekstu Wellejusza Paterkulusa. Pisze on: *quid hic meruit primum ut scelerata Drusus Libo iniret consilia, deinde ut Silium Pisonemque tam alterius dignitatem constituit, auxit alterius?*²³. Paterkulus zestawia Syliusza z Druzusem Libonem, a także Gnejuszem Pizonem, którzy to byli oskarżeni o konspirację i spisek przeciwko cesarzowi oraz państwu²⁴. Co warto zaznaczyć, te trzy osoby wymienione są w zestawieniu podsumowującym pierwszy okres rządów Tyberiusza. Pominięto natomiast innych, także tych oskarżonych o zbrodnię obrazy majestatu, jak chociażby Graniusza Marcellusa czy Juniusza Sylanus. Uznanie Syliusza za przestępcę szczególnie groźnego i nienawistnego państwu potwierdza fakt, iż senat polecił zniszczyć jego posagi²⁵. Wynika więc z tego jasno, że stało się to na podstawie przyjętej uchwały o potępieniu pamięci (*damnatio memoriae*)²⁶. Czy jednak Syliusz faktycznie został skazany za zмовę z Sakrowirem, czy zbyt nie ociąganie się w tłumieniu galijskiej rebelii, czy może jednak za jakąś nieznaną nam konspirację z 24 r.? W gruncie rzeczy ani relacja Tacyty, ani też inne źródła nie pozwalają nam na rozwianie wątpliwości w tej sprawie. Jeżeli dla Wellejusza Paterkulusa oskarżenia Libona, Pizona i Syliusza znajdują się na jednym poziomie, to musimy stwierdzić, iż w przekazie Tacyty sprawy te przedstawiają się zupełnie inaczej i bynajmniej nie chodzi tutaj tylko o sposób ich naświetlenia. Autor *Annales* obwinienia Libona i Pizona referuje bardzo szeroko, podczas gdy sprawa Syliusza w porównaniu z nimi podana jest właściwie zdawkowo, a i tak na pierwszym miejscu wysuwa się retoryka. Ta wyraźna różnica w potraktowaniu przez Tacyty owych trzech procesów daje dużo do myślenia. Oskarżenie Syliusza jest jednym z wielu przykładów manipulacji faktami w wykonaniu autora *Annales*. W tym konkretnym przypadku Tacyt musiał mieć jednak poważne powody, które kazały mu w taki właśnie sposób opisać zarzuty stawiane Syliuszowi, aby o ich

²² R. Seager, *Tiberius*, London 1972, s. 189 n.

²³ Vell. Pat. II 130.3.

²⁴ Zob. R.S. Rogers, *Criminal Trials*, s. 12 nn., 41 nn.

²⁵ Tac., *Ann.* XI 35; H.W. Benario, *Tacitus Annals 11 and 12*, Classical World Special Series 3, Lanham – New York – London 1983, s. 137 n.; R.J.A. Talbert, *The Senate of Imperial Rome*, Princeton 1984, s. 357.

²⁶ Por. F. Vittinghoff, *Der Staatsfeind in der römischen Kaiserzeit. Untersuchungen zur „damnatio memoriae“*, Neue deutsche Forschungen 84, Berlin 1936, s. 16; R.S. Rogers, *Criminal Trials*, s. 78; idem, *Studies*, s. 53.

istocie przekazać czytelnikom jak najmniej informacji. Jakie to powody? – nie wiemy. Pozostają one dla nas tajemnicą, której uparte zgłębianie mogłoby poprowadzić jedynie na bezdroża nie popartych materiałem źródłowym spekulacji. Wydaje się, że w Rzymie epoki Tyberiusza było wielu zainteresowanych, aby ta niejasność pozostała już na zawsze. Sprawa Syliusza i jego żony stała się jeszcze jedną tajemnicą politycznej elity, w której prawdy, nawet po upływie kilkudziesięciu lat, nie należy dochozić.

Summary

Selected problems of accusation of Caius Silius and his wife Sosia

Special honours granted Germanicus' older sons became a signal for Tiberius that it was possible to come into being an opposition directed against him. It was not clear to the end how Germanicus' former commander Caius Silius was supposed to be involved in that opposition. In 24 year, in a senate, he was accused (among other things) of rip-offs which he was to commit together with his wife Sosia during suppressing of Sacrovir's uprising. The course of a suit, as well as its sentence, convince that Silius was accused on the basis of a law about lese – majeste (*maiestas*). In any case, practice of bending accusation of exploitation of province to a crime of lese – majeste, already developed in a progress of earlier courses, especially there, where extortion was used by force. However, main accusations could not limit to rip-offs within the area of province. It is for sure that Silius was charged with the hostile conspiracy against the state. The prove of it is the senate's resolution about condemnation his memory (*damnatio memoriae*).

One of the most characteristic features of Silius and Sosia's case is a mystery which wraps it. Tacitus' report is misleading and seems that the historian shades the picture of the suit of 24 year, on purpose. It may suggest that other forces interested in Silius and his wife's downfall, existed beside the emperor and first of all they were reluctant to explain that issue, even after a few dozen years since those, described by Tacitus' events.